

3ο Αγροτικό Συνέδριο Ναυτεμπορικής

Ο ρόλος της Ελληνικής Γεωργίας
στην ανασυγκρότηση της χώρας

Τετάρτη 23 Μαΐου 2018 | Divani Caravel, Athens | #Nconferences

3ο Αγροτικό Συνέδριο Ναυτεμπορικής

Ο ρόλος της Ελληνικής Γεωργίας στην ανασυγκρότηση της χώρας

Τετάρτη 23 Μαΐου 2018
Divnai Caravel Hotel, Αθήνα

Ομιλία Υφυπουργού Οικονομικών
ΚΑΤΕΡΙΝΑΣ ΠΑΠΑΝΑΤΣΙΟΥ

1

Κυρίες και κύριοι,
Καλημέρα σε όλους,

Θα ήθελα να συγχαρώ την Ναυτεμπορική για την καθιέρωση του θεσμού του Αγροτικού Συνεδρίου που γίνεται φέτος για τρίτη χρονιά. Είναι πολύ σημαντικό ότι η Ναυτεμπορική με την ειδική θέση και κύρος που έχει στο χώρο των μέσων ενημέρωσης της χώρας έχει επισημάνει και αναδεικνύει το ρόλο της αγροτικής παραγωγής. Συγκεντρώνει στον ίδιο χώρο εμπειρογνώμονες και εκπροσώπους θεσμών και φορέων από όλο το φάσμα όσων συνδέονται με την αγροτική παραγωγή και μεταποίηση, την πολιτική και τα πανεπιστήμια. Και βεβαίως θα ήθελα να ευχαριστήσω για την πρόσκληση να συμμετάσχω για δεύτερη φορά στο Συνέδριο.

Όλα τα πρόσφατα στοιχεία, σε σύγκριση με τα προηγούμενα έτη αποδεικνύουν πως παρά την κρίση, ο πρωτογενής τομέας κρατήθηκε ενεργός και ζωντανός, πως η κυβέρνηση παρά τα προβλήματα πάλεψε για αυτό το σκοπό, και πως οι προτεραιότητες που δίνει, σε συνεργασία με όλους τους τοπικούς, παραγωγικούς και επιστημονικούς φορείς μπορεί να δώσει νέα ώθηση στον τομέα.

Σε αυτό το σημείο θα πρέπει να τονίσω πως είναι πολύ σημαντικό ότι η αγροτική παραγωγή επιβαρύνθηκε λιγότερο από την κρίση σε σχέση με άλλες δραστηριότητες. Τα στοιχεία που καταγράφει η ΕΛΣΤΑΤ είναι ξεκάθαρα: η προστιθέμενη αξία της γεωργίας, της δασοκομίας και της αλιείας αθροιστικά παρέμεινε σχετικά σταθερή και με μικρές διακυμάνσεις αυτά τα δύσκολα χρόνια. Έτσι το ποσοστό της αυξήθηκε από περίπου 3% πριν από το 2009 σε περίπου 4% τώρα καθώς η προστιθέμενη αξία των υπόλοιπων κλάδων υποχώρησε κατά σχεδόν 25% στην πρωτόγνωρη αυτή ύφεση.

Επίσης να τονίσω ότι ο κλάδος της βιομηχανίας τροφίμων και ποτών με πρώτη ύλη την αγροτική παραγωγή αποτελεί το σημαντικότερο κλάδο της μεταποίησης στη χώρα μας. Αποτελεί περίπου 25% του συνόλου της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας έναντι 10% στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Και όπως η αγροτική παραγωγή, έτσι και η μεταποίηση των τροφίμων εμφανίστηκε αρκετά ανθεκτική στην κρίση, τουλάχιστον σε σύγκριση με τους άλλους κλάδους. Στην Ελλάδα απασχολούνται περίπου 80.000 εργαζόμενοι στη βιομηχανία τροφίμων. Το πρόβλημα είναι και εδώ το μικρό μέγεθος των επιχειρήσεων, καθώς το 95% απασχολούν μέχρι εννιά εργαζόμενους.

Φίλοι και φίλες

Πριν περίπου δυο χρόνια, προσπαθήσαμε να εξηγήσουμε τον αγώνα της κυβέρνησης να μετριάσει τις επιπτώσεις από τον συμβιβασμό με τους δανειστές στα προδιαγεγραμμένα πεδία και κυρίως στο φορολογικό και ασφαλιστικό και ταυτόχρονα να επιλύουμε χρόνια και κληροδοτημένα προβλήματα. Προβλήματα, όπως οι πληρωμές και ενισχύσεις των δικαιούχων παραγωγών, οι γενικευμένες αβλεπίες, η αποτροπή και ελαχιστοποίηση καταλογισμών και προστίμων, και βεβαίως η θεσμική αναδιάρθρωση

κρίσιμων τομέων της αγροτικής οικονομίας όπως οι συνεταιρισμοί.

Ταυτόχρονα να εισάγουμε ή να τροποποιήσουμε πλευρές της αγροτικής πολιτικής που είτε παρεμπόδιζαν είτε προνομιακά πριμοδοτούσαν επενδύσεις, κλάδους, προϊόντα, περιοχές.

Στα χρόνια αυτά,

- παρά τις γενικευμένες απαιτήσεις διόρθωσης των πάντων από την πρώτη κιόλας μέρα, δικαιολογημένες ως ένα βαθμό,
- παρά τα όποια λάθη και αδυναμίες μας,
- παρά την διαφορετικότητα των αιτημάτων των παραγωγικών φορέων,
- παρά τον ασύμμετρο αντιπολιτευτικό οίστρο,

θεωρούμε πως δώσαμε ένα πρώτο σήμα προθέσεων και πράξης στην αγροτική κοινωνία.

Αναφέρω συνοπτικά θέματα που αντιμετώπισε και έλυσε το υπουργείο

Οικονομικών σε στενή συνεργασία με το υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης:

- Διαχωρίσαμε φορολογικά τους κατ' επάγγελμα αγρότες από όσους έχουν το αγροτικό εισόδημα ως δεύτερη πηγή και επαναφέραμε το αφορολόγητο για τους πρώτους. Αυτό ήταν άλλωστε και ένα αίτημα του αγροτικού κόσμου. Για όσους δεν είναι κατά κύριο επάγγελμα αγρότες διασφαλίσαμε ότι το αγροτικό εισόδημά τους φορολογείται αυτοτελώς και δεν προστίθεται στα υπόλοιπα εισοδήματα. Το αποτέλεσμα ήταν ότι το 2017 η συντριπτική πλειονότητα των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών όχι μόνο πλήρωσε λιγότερο φόρο για τα εισοδήματα του 2016 αλλά πήρε και επιστροφή της προκαταβολής φόρου του προηγούμενου έτους.
- Διατηρήσαμε για τους συνεταιρισμούς και τις ομάδες παραγωγών το φορολογικό συντελεστή στο 13%. Είναι ευνοϊκότερος από τον συντελεστή των επιχειρήσεων, ώστε να συνεχίσει να λειτουργεί ως κίνητρο για τη δημιουργία νέων συνεταιρισμών και να ενισχύσει τους ήδη υπάρχοντες.
- Παράλληλα διατηρήσαμε αφορολόγητα τα πλεονάσματα των συνεταιρισμών.

Θεωρούμε ότι η μεταρρύθμιση στη φορολογία των αγροτικών εισοδημάτων έχει ολοκληρωθεί σε μεγάλο βαθμό, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν μπορούν να γίνουν επί μέρους βελτιώσεις.

Φυσικά στο πλαίσιο του αναπτυξιακού προγράμματος εξετάζουμε και επεξεργαζόμαστε στοχευμένες φορολογικές παρεμβάσεις προκειμένου να δώσουμε κίνητρα για αύξηση της παραγωγής. Δεν είναι σε στάδιο που μπορώ να της παρουσιάσω με τη σημερινή ευκαιρία καθώς τις βλέπουμε στο πλαίσιο μιας συνολικής αναπτυξιακής πολιτικής.

Ένα ζήτημα που απασχολεί πολύ τον αγροτικό κόσμο και την κυβέρνησή μας είναι οι διαβόητες «ελληνοποιήσεις» αγροκτηνοτροφικών προϊόντων. Οι παράνομες πρακτικές που ακολουθούν ορισμένοι στις εισαγωγές-εξαγωγές αγροτικών προϊόντων κάθε είδους, πλήττουν την αγροτική παραγωγή και το αγροτικό εισόδημα. Στον αγώνα περιορισμού αυτού του προβλήματος μάχονται φυσικά οι ελεγκτικές υπηρεσίες της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, αλλά και το ανανεωμένο ΣΔΟΕ. Το ΣΔΟΕ διατηρεί και ενισχύει τον ρόλο του στην καταπολέμηση του οικονομικού εγκλήματος και με αυτήν την ιδιότητα αποκτά πρωταγωνιστικό ρόλο στη δίωξη παρανομιών που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα την αγροτική παραγωγή.

Θέλουμε να περιοριστεί η παρανομία σε κάθε πλευρά που ενδιαφέρει τον αγροτικό κόσμο: παράνομες ελληνοποιήσεις, απόκρυψη εισοδήματος, παράνομες επιδοτήσεις, καρτέλ και τριγωνικές συναλλαγές.

Έχουμε σημαντικές επιτυχίες στον τομέα αυτό αλλά βεβαίως γνωρίζουμε καλά ότι ένα σύστημα παραοικονομίας που εκτρέφεται τοπικά και κεντρικά διαθέτει οδούς διαφυγής και για αυτό ο αγώνας μας είναι συστηματικός και επίμονος. Το οφείλουμε στον κόσμο της παραγωγής και το φαινόμενο αυτό θα το περιορίσουμε δραστικά.

Αγαπητές φίλες και φίλοι

Οι προσπάθειες μας επιβεβαιώνονται από την πραγματικότητα, από τα αποτελέσματα που έχουμε φέρει. Θέλω όμως να δηλώσω, χωρίς πολεμικές ιαχές, ότι εδώ είμαστε να βελτιώσουμε ακόμη περισσότερο ότι είναι εφικτό. Και μέσα σε αυτές τις συνθήκες να αρχίσουμε τις ορατές προσπάθειες για την

αναδιοργάνωση και ανάπτυξη του πρωτογενούς τομέα με κοινωνική δικαιοσύνη.

Ο αγροδιατροφικός τομέας της χώρας μας βρίσκεται σήμερα μπροστά σε μεγάλες προκλήσεις και ιδίως σε πιέσεις για μειώσεις στον Προϋπολογισμό της Ένωσης και της ΚΑΠ για τις οποίες προετοιμαζόμαστε.

Σε ένα τέτοιο περιβάλλον η χώρα μας οφείλει να διαφοροποιήσει όχι μόνο τον βηματισμό αλλά κυρίως να αλλάξει κατεύθυνση. Γιατί παρά τους σημαντικούς πόρους που κατευθύνθηκαν σε αυτόν από τα ευρωπαϊκά ταμεία μετά την ένταξη στην τότε ΕΟΚ, ο πρωτογενής τομέας έχει χρόνιες διαρθρωτικές αδυναμίες του πρωτογενούς τομέα, που είναι αποτέλεσμα συγκεκριμένων πολιτικών του παρελθόντος.

Από τη μια, λοιπόν, βρίσκονται τα συσσωρευμένα προβλήματα, οι πιέσεις και οι προκλήσεις και από την άλλη οι προσδοκίες και οι δυνατότητες του λαού μας.

Η κυβέρνηση μας απερίφραστα προσπαθεί να στηρίξει την πρωτογενή παραγωγή με κάθε διαθέσιμο μέσο και πόρο μέσα σε δύσκολες δημοσιονομικές συνθήκες και εποχές ακραίων οικονομικών ανταγωνισμών. Να την αναπτύξει σημαντικά.

Προσπαθεί να αυξήσει τις δυνατότητες ελαχιστοποιώντας τα προβλήματα. Ταυτόχρονα όμως η πρωταρχική της σκέψη αφορά τους αγρότες ως παραγωγούς του πλούτου και ως εγγυητές της συνοχής της υπαίθρου. Ιδίως τους μικρομεσαίους παραγωγούς.

Αυτό σημαίνει για μας δίκαιη ανάπτυξη.

Ευελπιστώντας στην δημιουργική σκέψη και συνεργασία όλων των ασχολούμενων με την αγροτική οικονομία, δηλώνουμε απερίφραστα πως το μόνο μας μέλημα είναι η ανάταξη του αγροτικού χώρου.

Για αυτό ερευνούμε, εμβαθύνουμε, συζητάμε, ακούμε. Για να το παλέψουμε με καλύτερες προϋποθέσεις.

Για αυτό αυτήν την περίοδο, εργαζόμαστε αξιοποιώντας και τα συμπεράσματα των Περιφερειακών Αναπτυξιακών Συνεδρίων, πάνω στο νέο αναπτυξιακό σχέδιο της κυβέρνησης, το σχέδιο για ολιστική, ταχύτερη και κοινωνικά δίκαιη ανάκαμψη.

Γιατί πρέπει να καλύψουμε γρήγορα το έδαφος από τη χαμένη πενταετία 2009-2014.

Συνοπτικά αποτυπώνω τον βασικό κύκλο των προτεραιοτήτων μας που αφορά τον **ανασχεδιασμό της αγροτικής οικονομίας και την παραγωγική ανασυγκρότηση του πρωτογενούς τομέα υπό το φως των σύγχρονων εξελίξεων.**

Οι βασικοί αναπτυξιακοί στόχοι είναι, λοιπόν, οι εξής:

- Η αποσαφήνιση του στρατηγικού προσανατολισμού με εξειδικευμένη διαχείριση των διαφορετικών μοντέλων παραγωγής
- Η ενίσχυση κλάδων και προϊόντων που χαρακτηρίζονται από συγκριτικό πλεονέκτημα, από υψηλή προστιθέμενη αξία και από δυνατότητες οικοδόμησης ενός πλέγματος διασυνδέσεων με τη μεταποίηση και τις υπηρεσίες.
- Η μερική αποκατάσταση των βιομηχανικών καλλιεργειών και των αντίστοιχων κλάδων της μεταποίησης.
- Η αξιοποίηση προϊόντων, κλάδων, τοπικών παραδόσεων και περιοχών με προστιθέμενη αξία, όπως είναι τα προϊόντα μεσογειακής διατροφής και τα ΠΟΠ και ΠΓΕ.
- Η αύξηση του μεγέθους και της παραγωγικότητας των εκμεταλλεύσεων.
- Η ανάδειξη των συνεταιρισμών και άλλων συλλογικών μορφών σε πυλώνες ανάπτυξης του αγροδιατροφικού συστήματος.
- Παρεμβάσεις σε ζητήματα θεσμών, υποδομών, τιμολόγησης, αποδοτικότητας και τεχνογνωσίας όσον αφορά τη χρήση της ενέργειας και τη διαχείριση των υδάτων.
- Η αύξηση και συγκράτησή της παραγόμενης προστιθέμενης αξίας στον αγροτικό χώρο. Η μετατόπιση της ηλικιακής σύνθεσης των αγροτών προς τις νεότερες ηλικίες και η στοχευμένη ενίσχυση των ενεργών αγροτών. Πρέπει να στηρίξουμε αυτούς που αντιμετωπίζουν με αυξημένη επαγγελματικότητα την αγροτική παραγωγή.
- Η εισαγωγή αποτελεσματικότερων συστημάτων ιχνηλασιμότητας ώστε να εξαφανιστεί η δυνατότητα «ελληνοποίησης» προϊόντων.

- Η διεύρυνση της εξαγωγικής βάσης και ο εξορθολογισμός προτελωνειακών και τελωνειακών διαδικασιών
- Η περαιτέρω βελτίωση του αρνητικού εμπορικού ισοζυγίου τροφίμων καθώς και του αρνητικού ισοζυγίου των αγροτικών εισροών.
- Η εξυγίανση των όρων ανταγωνισμού στο εμπόριο των αγροτικών προϊόντων.
- Η δημιουργία Αναπτυξιακής Τράπεζας χρηματοδότησης μικρομεσαίων επενδύσεων και του αγροδιατροφικού τομέα, που ήδη προχωρεί.
- Η εφαρμογή νέων τεχνολογιών και καινοτομιών στον αγροτικό χώρο.

Κυρίες και κύριοι

Να ξεκαθαρίσουμε όμως κάτι ουσιαστικό.

Δεν μας ενδιαφέρουν μόνον οι οικονομικοί δείκτες, όπως ενδιέφεραν άλλους. Δεν θέλουμε να πηγαίνουν οι δείκτες καλά αλλά οι ανισότητες να διοχετεύουν την ευημερία στους λίγους εις βάρος των πολλών.

Θέλουμε ανάπτυξη με απασχόληση και θέλουμε η ανάπτυξη να διαχέεται σε όλους τους πολίτες και σε όλες τις περιοχές της Ελλάδας.

Εμείς θέλουμε να βλέπει ο πολίτης τη ζωή του να βελτιώνεται στην πράξη και αυτό κάνουμε με τις πολιτικές μας γενικά αλλά και στον αγροτικό τομέα ειδικά. Ιδιαίτερα σήμερα που αρχίζει να επιστρέφει η αισιοδοξία και μπορούμε ξανά να κάνουμε σχέδια για το μέλλον.

Ιδιαίτερα τώρα που η τεχνική συμφωνία για την τέταρτη αξιολόγηση έκλεισε πριν από λίγες ημέρες και οδεύουμε προς την έξοδο από τα Μνημόνια.

Ιδιαίτερα για αυτούς που αρχίζουν την ζωή και παραγωγική τους προσπάθεια από την αρχή.

Τους νέους.

Σας ευχαριστώ